

Вже в дошкільному віці діти набувають соціального досвіду, починають володіти певними соціальними вміннями.

Молодший дошкільний вік

Дитина знає себе в сім'ї близьких, дорослих та дітей, їхні родинні стосунки; в дошкільному закладі - ім'я та по батькові педагогів.

Розуміє вимоги дорослих до її поведінки, виявляє інтерес до спільної з ними та з іншими дітьми діяльності.

Розуміє відмінність між дорослими та дітьми.

Розуміє захищеність дітей батьками.

Розрізняє рідних, знайомих і близьких людей.

Вміє вітатися, дякувати, просити допомоги і пропонувати її.

Виражає своє ставлення до людей словами та іншими способами.

Середній дошкільний вік

Дитина знає, що людина народжується і живе в сім'ї, розуміє значення родинних взаємин, злагоди й порядку в домі, вміє виявляти турботу про рідних і любов до них.

Знає правила спілкування зі знайомими, «сусідами, друзями батьків» та незнайомими людьми.

Виявляє турботу про людей відповідно до їхнього віку.

Розуміє стан і настрої дорослих та дітей. Розуміє значення добрих стосунків з дітьми і педагогами в дитячому садку.

Вміє спільно діяти у грі, під час занять.

Знає і виконує правила ввічливого спілкування.

Розуміє, що в товаристві слід дотримуватись певних норм.

Виявляє інтерес до дій і слів вихователя, прагне співпрацювати з ним, отримати схвалення за добрі вчинки.

Вміє розповідати про своїх друзів, про їхні риси характеру.

Розуміє вимоги до своєї поведінки у спільній діяльності.

Турбується про молодших дітей і вчиться у старших.

Старший дошкільний вік

Дитина розуміє сімейні взаємини, ставлення членів роду одне до одного. Знає свій родовід, усвідомлює, що честь роду залежить від кожної людини.

Має сформовані уявлення про доброту, гуманність, щирість як важливі якості людини та людських взаємин;

Розуміє стан і почуття іншої людини з її вигляду, інтонації, дій, виявляє повагу до її почуттів.

Вміє запобігати конфліктів і розв'язувати їх. Розуміє ставлення людей до себе. Почувається природно в товаристві знайомих і незнайомих людей.

Розуміє поняття «дружба» і «товаришування» й відповідно поводить з однолітками.

Має уявлення про державу, її символи, про свій народ, національні особливості українців. Знає національні пам'ятки, героїв, виявляє повагу до них, вшановує національні святині.

Народна мудрість, спираючись на багатовіковий досвід виховання дітей, стверджує

- * Якщо дитина живе серед добра й чуйності - вона вчиться бути доброю й чуйною, турбуватися про інших.
- * Якщо дитина знаходить розуміння - вона стає терплячою.
- * Якщо дитина живе серед ворожнечі - вона вчиться «воювати».
- * Якщо дитина зустрічається з насміхом - вона стає несміливою.
- * Якщо дитина приневолена соромитися - вона почувається винною.
- * Якщо дитину оточують жорстокість, насилля - вона схильна до вияву подібної жорстокості й насилля.
- * Якщо дитина живе в атмосфері радості, (бадьорості) - вона виявляє життєрадісність у своїх діях.

Використані джерела:

Комплексна освітня програма для дітей раннього та передшкільного віку «Стежинки у всесвіт» (схвалено МОН України, лист від 02 жовтня 2020 р., №22.1/12-Г-801) науковий керівник Крутій К.Л.).